

Mikályfalva 1895. Aug 7. U. p. Felsővály. Gömörmegye

É. F. 000 285.

Mélyen tisztelt Elnökség!

A meprajti mintka erdeiben sem - vállalkozási igére-
tem folypan idekarva Küldök Gömörmegye egyrészt fel-
veti nép rajro É. Amennyiben 30 ezer az éltém az ott leirt vidé-
ket közt, az hiszem, hűtépét voliam képes előfajni' azon nép-
életnek. Itka ezen mintka helyesnek fogadjatik; így szándé-
kom kéreg más vidékről, Különösen az iradalombanis olyan
nagy pors verit állítólagos finn ungarosok köznemes usó-
dairól - a ^{kiskörs}hol jelenteg lakom - felvenni a meprajtot és beüldem.

Mindemellett - beises tudósítás váru - maradvok

barafini' simelesel:

Juhász Lajos
megtanint

Nepi rajt qomör megyéből.

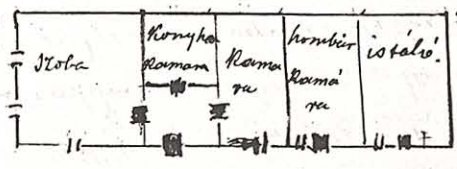
I.

A kuma folyómentén a megye fővárosa - Kumaasombastól kefele egy sajátos és miunkas magyar népfaj foglalta el a völgy nagyrészt. Ugyan ezen fajból lehet találni a Köreli vidéken is, sőt ványosan egy vagy több körség et alkotva. Málsonak találok meg egyet is azt, hogy egykor város megyében utazva Eperjes feleli vidéken lévő falvakban találok e fajja emberket, kiknek veresék nevök is magyar, míg nyelvök szerelmökkel szlav völe. Meghararomni, hogy ^{amagyarok} mint en népfajja hait ex valójában, törtenelmi kusarais nélkül bajos dolog völna, de beszédjök viselkedésük illerve szokasaitban felölelve találjuk a palóc és barok motorreggistenen.

Telen időben már azok, kik az elénkebb körlekedés köreleiben élnek, kardik régi jellegeiket elhagyni s a korvidtse divarosabb viselkedés felölelni. A rigibt tipikus jelleg az aromban a kisse tácolabb vidéken előt kört még mindig felfederhetjük habár megközelíthetöleg is. Leirásomat tehát első sorban a usöbbiakra irányrom, az elöbbi vagpis a haladotabbakról teendö megközelesemet folytatolagosan kivánom esz kövölni.

A régi jelleget femarókkor sorozhatjuk: Majom, kútor, Pokoraq, Bóto qvölgyön a már építkezése inél halatöt tabb Ivanyi, Kcip, Barba Tamási st. körségeket, kik reformatus vallásnak.

1. Törögyi nepi rajka. Építkezéseiknél a lakóházat, marha istalót vályogból, köböl, teglaiból szeretik felállítani; fából csak a mint, sertésolat szüret, ambar a cairepítésével több helyen keveset törödnök, úgy hogy csak punta szerin végzik a termények gépelését, nyomtatását s cséplését. Épületeik alaktja legföbbszire hosszirakis teglaing alaktü követ köre beonás nevint: stoba, pitvar, kompa, apitvarból nyíló kamara, arudvarról nyíló hombar-komra, végül az istaló. Rajtkan:



Köbái berendelésre egyserű. Az ajtófele van a Remenere pánt-
 Kál és Kúrtóval ellátva, a Kúrtó alatti Róvák egy részén, a
 szögletesen foglalt helyen a sakarók tükhely (i. Jparherst) A saka-
 rek-tükhely mai nap mai egy hárból sem hiányzik, a füst vesztő
 Kúrtó arcomban ma is több helyen a Kis Kamarába, Kis hátsó
 (Konyha szoba) kezdik kivenni. A szobafalaimellett földbe van
 vasság falabakon nyitnak el a sölgyfából fűrészelt vastag
 „löcrák”-nappal üdö-éjjel fűtőhelyét. Főkéül a hátsó vité-
 gosabb szögletesben foglalt helyess a vastag sölgyfa antal.
 Ezen antalnak nem csak az a rendeltetése, hogy arról ét-
 keknek, hanem az éteket Készítendő készítés aron
 szoktak el sikkanni, a mi-lasva az antalnak nem épen
 tiszta felületén - a finomabb vésze undorítólag hat.
 A falak körüli löcrák alatt redőztek vannak, sélusölgyán
 ott rojnak a rölcenek a lerdak, sőt a nyirkok nyáron át is.
 A falakon körül - kivált a második helyen - ma is tá-
 nyirok, sálak függnek. A mestergerenda elöl vannak a
 Rönnyek, irományok, az ajtó fele: fej örs, véső, kalapács
 s egyéb c. faja. Készítők, alul egy arra a célra kéri-
 kesz s oda szegerezés falokába szurkálva vannak aron-
 ti vilbak, Rések a mestergerenda felső része táján. Az ajtó
 tány hátsó a szögletesben állványon vannak a vizes-
 edények, cserép korsók. Ezen vizes edény állványok aronban
 ma is napság ma is csak inkább rére kerülnek be, nyáron
 a vizes edények a pírvarfalában készített varabálban
 állnak. A Kis Kamarában készített Konyhai eszközök
 sarsanak, készim többnyire a csatát valamelyik öreg
 anyókaja sarsja benne aqpit sa régi jó időkből felmaradt
 koporsó oviné ládáján; amely öreg láda iránt a hátsó-
 jai-lakói - respektussal viseltetnek, mivel az öreg anyó-
 ka annak szokta kis redőgetni a fiasaloknak sarré aján-
 dók sarsqakat, és még a megprovult quida sarrára is
 ki kerit annak egy-két forintotok - hamindjárt Kól-
 csón képen is. Beregség. vagy halál esetre sarrólvó szok-
 tak a manókat rejtegetni önék Kuporgatoss pénzeszéssé.
 A nagy Kamarában - mely egyrészt haló szoba is - vannak
 a megvesztett aqpat; a hány pár ^{lakik egyen} ~~személy~~, amnyi az aq is.
 Második helyen ar aqpat a padlásig emelkednek a



E. T. 1000 285.

a belevalou tollu spehely nemüchiöl. Egy ágyfelkerülés-
hez lehetöleg 2 derekalja, borsmar, 2 dunna szamizsanak,
chor járulnak a lepetök, szalmak, derekalja, párnákak
be tartani. A derekalj:hojat (derekalji borisi varson)
magor kevitik, rövid; négy nyis ~~és~~ vasnonnak hivják,
uagy szinsen egyebb lepetöket is. A párnák is dunna
hoja k készülek. Amely ágyat mindig harnálnak,
arra ama górálsab röst vanonból kénisenek hajat,
elöbb be fessetik a festövel, a melyik ágyat ritkábban
harnálnak arra a kereskedésből hoznak veltouy skö-
vösü hajatnak valót. Az ilyen ágyakban a párnák
saffir vegen, piros, zöld vagy kék skövesen ~~harnak~~
csipkék, vagy egyebb kötésök dívelegnek. Ezen díves
fejelek (párna) láshasáca vége az ágy szisöt nem harnál-
nak.

A kamara padlásaröl közeppen négy sarkán kötel-
re akasztva lög le a kemjersaró rücs. Ha csak egy ke-
nyer van már rajza, a gardaönowy süteshez készülvök.
Az ilyen rücsön sornyök ar ünnepre süstöt kalaisféle-
kes is; innen kelökerecs ezen rövlös forma: „Hay, Ka-
raison, Karaison; Van-e Kalais a rücsön? - Ha nincs
Kalais a rücsön, stomoria Karaison. - - Az ágyak
elöt vannak helyerve a cifraan kinnarolt ládák, az
ágyak végén a fehérenmüel tartastához a szekrények, -
ma már a szekrény a „sifonir“ merdi helyéböl kinnarítani.

A pisvarból van a powdera jóvöis kettän, vagy carosga-
radicson.

Ferra padlásön ar uagyneveress sküste korbán tartják
a búrák, kabos, cipák st. Incsing köcs madragon aka-
Kasülövöl a sertés hús, szallona, melyer a földművelö
nép anyari munka időre tartogas meg. Összel a pad-
lason magusba illeszen rudakou szarirják morósolasig
az párjivát összekötörös ~~katona~~ csövelük Rukoricát.

A vöggonosabb garda ar öl is naagy kamara köit egy ham-
bar-kamarat is tart. Tart in is búrák, de belevalja telice
hasnalandó: burgundi répaját sörumpliját, lö is garda
sterstamjait, hondo; kais egyebb skünöcges eszkövelök. In
ágyakja falra kopou csuhait.

^{istaló}
Az öt berendezés egyenlő: hűtlős, járók szeméttartó
val van feltűrésre. Az is megcsin, hogy a marha istalós
Külön Nissé rovább, vagy a lakó épületes az ellenben épi
tük fel, gyatrabbán főböl, cher Kapisolják a szim, a szim
be nyitó szeres~~lakó~~ lid és nyitólakab.

Az udvar rika helyen van az uszól elkerítve, ha van
is rosz lesza fonadékkal, ugypedig en kerítés hátsórolja
a fundusz körül, nem rikkán lena fonás helyen tövis te-
rel kerítésnek. Ezen kerítések pedig teli hiedeg időben
és rosz veslenül elvolsak tűnni, hogy melegítőül vagy
gyújtósúl szolgáljanak a szegényeknek hájfékában.

Itt-on látható desza kerítés az is felől, de en csak
Különös jó módi s rikka garda ember esközölhesi.

Az általunk jelzett parafis garda in kább kedvettük
a szarvasmarhákak minállovakat, innen töstetvama-
it igen primitív egyenlőségben néznek ki; lovakat gebe
szamba tehesőn; szekeriket többnyire magok szol-
tárk összesátolni, Kovácsaiknál jól-rojprül megvásal-
tatni. Ökreik, szarvasmarhák, a min vasárolt alkal-
mával egy-két sít forintos szoloss hári kölségre fordul-
ni, meglehető goudraiban veszesülnek. Különösen
a magyar fajta szarvasmarhák kedvettük, min a melyek
sakarosabb kinekedésűek s egész egesebbek szoloss lenni
a svajczor vagy rikka fajta marhákul.



Buháras tekinetében eméris már kerítési so-
kiasat elhagyni. Ez előtt még páreivredolob a férfi
kövesrekö öltözettel birt: széles karimajú durva a-
nyagból készült kalap, nyakastlan vastagvászon
ing, derekig érő, az öregetnél fehér nyakraváló; az
inguját felbőszéggel; fel lábáig alig leérő vastag vá-
szonból készült, bő szőrtos gatyka, nagy fejű bő nári
vastagbőrű kerítés csizma. Némely embernek volt
derék sija = süsöjje - emel a rejtekezés tartottaa
pévez, cher volt sijaal köve a rosznyelű búsnak.
Felben kerítés láböl ^{bőszéggel} vagy vidra bőrből kerítésen sap-
kás = kussma = viselés, köveslen horra lapuly



E. 17. 000 285.

füles Karimával, a Karima a Kérfülnél széles galonddal
 Röstven ösme, mely Röstöbén hideg ide "alkalmával felöl-
 dasván, a sívös Karima a fűtő ^{tek} o sarkóra lehuragogy,
 Felső ruha felése vagy ^{szelvény nyakland} fehér pimes bő derékig érő köd-
 mön juh bőrből és vastag, durva sívcsü skür = csuha, a
 fiatalabb férfiak már széles galteru ^{Szelvény nyakland} inget, keszher álló
 bekecses, vasárnapi ramos (Kupstilis) csizmák, bő rajzos
 garyas viselnek; ingök ijja meglehetősen bő ségü volt. A diva-
 asnyiban változatos. Ezen öltözéken, hogy jelenteg
 már az öreg is kisebb szabású kalapot hordanak, in-
 gők nyakas s hosni, a derék tüssző elüint vég képen (hja, most
 már arukat kerdek, gígeli - ingre voriva hordani!), Röstön
 helyess bekecs, legtöbbször meleg porró kabátot visel-
 nek; félben ifja, örege használja a porró mellényt,
 kabátot, nadrágot és csinosabb állású cötkmát. Félén
 munkás napokon asszonyok által Röstösen barcher vagy
 havi vászon nadrágot viselnek, míg nyáiban mellőit
 a felső öltönyöket. Hajdan - mondja a Krönika - a stu-
 toriaknak egy Röstös nadrágot volt ~~vol~~, csak az hurka-
 ta fel arat, a Kinek hivatalos küldetésbe Kellers menni
 valahova - siszességnek oláért. Innen maradt fel aron
 példa szo a Röstös tárgyre nézve: "Röstös, mint a skürori
 nadrág."

Anök öltözése kiváló. Szerezik a széles öltöz. ködést,
 ahonnan magok sívse rongy vászonból készített skotnyát
 szednek magokra, arra öltönek 5-7 különbozó színű ve-
 rony sívcsü = Karkon = skotnyát, hogy - különösen a fiatal
 menyevőket - széles és csárdás kinekésűek legyenek. Röst-
 vid skotnyáik a Rostován csirna skartete feig érok:
 sehat meg Kellatni mindenkinek az is, hogy csakugyan
 Rostován (hanon Kecske?) bőris a csizmák és magas
 sarkú. Valt is derékban már Kevesebb öltözéket veszenek
 magokra. Harnak a vékony paryolat ingre könyűken-
 döt borítanak nyakuk és derékukra mellőlön is skatrub
 köve meg. Ha valahova mennek "lelles" vagy "állj" el
 sölem kabátot öltönek, hidegben jól vastagabb kabá-
 tot = "szervizanták" = vagy csinos keszher álló női beke-
 cses. Fejletothon az asszonyok Rostyatan hátra Röstös

Rendővel bontják, ha a háztól távolnak, még arra más
 Rendőt költnek, előtől az átalakulás szorosa öme. Itt-
 degebb időben használatják a meleg nagyrendőt. Puhá-
 karok sine, „viteiső”-vagy is kifra virágu, csanak
 öregbebb hordanak barna ruhát, melyet régebb időben
 nagyok szőnek ofesteknek.

A fiatal nők és leányok arckéiket ^{csomagnak} ~~csimásként~~
 szeretik; földoloz; haq vasárnap homlokul ragyogós
 sarokuk piros legyen. Hajukat a férjesnöt kárit
 konyra kötik, a leányot egy vagy két águ fonarékban
 felpantlikörve hátra bocsáva hordják.

Ételök egyzerü. Barna kenyér, tej, sersishus,
 Mallona, tojás, lúd - stypishus, Kaponta és főzelek
 felek. ^{Nemel} ~~Legjobb~~ harnát igen megjárna kökülünk
 az, aki söltött Kapontát főzetne: merr a Kaponta ha-
 rasit meglenne ugyan söltve, hanem csak chetelen
 elsőxon Rukoricza Raival. Az étkek készítésének
 művésze megelősiöt Kevesbe ismeres.



Életmódjuk a földművelésre irányul. A férfinepség
 staur, vet, Kaszál, szekereskedik, sélben a marha gond-
 taison kivül alig végez valamit; a női népség kapál, mar-
 Ros szel a bura földön, sakara réven. A belső Kerti munka
 Kevesbe elemők. Konyhai veseményekkel Keveset tövödues.
 A köldséget, haq más rendszeren becsárolni szokásik.

A Kender munka arontan nagy eleme or nőknek: innen
 sél-munkáit a szonás, szöves nagy ^{szövedéskor} ~~elemek~~. A
 hári iparegebb nemek meggyakorolják. A hárság-
 nak annyira rabjai, haq a leggyönerübb ruhavarrá-
 sásairt is városba usznak, megakkor is, ha falujol-
 ban stakkerüi női szabó dolgoznak.

A gyermekek és férfiak ruhárasárol mitek a
 magokérol is a nőt saroknak gondoskodni; a férfiak
 gondja arételem is kövös hári kölség előállításai

Nyelvi kifejezések - néresem szerim - paloc-barok.
 Használatik az önk rag helyett „önk” ragot, ünt

E. H. 285.

helyes, „önk”, é helyes e e hangokar hiru p.o. má-
 laónk, tanálaónk, megeöñk, e. e. e. des e. h. nálink
 tanálink, megyjñk, édes; a szavak röje sqjölere mis-
 sem iiggelve berelnek, p.o. aqyaónk, ~~aqya~~ónk, menyöñk
 e. h. adyjñk, alljñk, menyjñk. Egges szavakat Reifele
 Rep. H. palócxsanis baroksanis hannal, ^{nek} p.o. feji, fö
 quxsaj (quxsaj) quxsó, Kell, Kö, hejfel (helyjel) kökkel, hely-
 vö, kötvö. Izar hogy a barokos Reifele nap-nap után mar-
 domaradozik. A szavakban isa ragor végen a „n”
 hangor legtöbbször mellőrik p.o. Isté aqya me Re-
 det. Ne me rorsam a tallora! Szombato vótam a
 vasaror. Innen arsan a val, vel rag, v-hangjaj
 semmi köribmely kört sem változaja más hangga,
 p.o. Isrevel, aszozsal, haszovat e. h. Isrennel,
 aszoznyal, haszonnal. Micsis kor a „t” előttö han-
 gókot megyzomva - minc egy orr hanggal - eji ki. Egges
 Reifele seiben a szavak nemelyiket rövidise eji ki p.o.

me ettem má e. h. megettem má, s. b. Enni, inni
 kelten ennyi; innya karimlja. . . Megnéllésoronal hannalja: Reubliend.
^{Riggyeljed, máni, máni, páni.}

II Nep szokasor vajta. Aqpernek születésekor, hivale
 a Keresztes idejere mindig erdekes előkésület teetik.
 A fiatal haraspárok aqpernek koré legjobb barátjikat meg-
 hívják Keresztes Románok: többé ezután nem fogják egy mást
 „tesen = szolitari, hanem „na skepe” (= nagy szepen) Riggyelmede
 kik. A felnölnek az szolitari, teinek, a Kere haragunnak, vagy
 Kicsinylik magukhoz a megrölösztat. A Keresztanya a Kicsi
 Ke szamára idejeben beszerki az ajándekot, mely áll: inges-
 kerköl, fejkösönköl, Kisdunnahaj sösdunnaiskából st. El-
 Késiti a Keresztesekhez vendegseghez az ajándekokat, mely
 áll Katalaisból, hisnemüiböl es nemü penzadományból. Mind-
 eteket igen szivesen aldotta, mert tudja, hogy Kölsönösen
 esik. A mint aqpernek megrereszteltesett a templomban
 vagy a paplakon, esiere a tokon nöl es barátinok vasaróra
 behivasnak. Az aszalfön legtöbbször a Keresztapa az egge-
 düli férfi - néhol armban férfiak is stánosan vannak -
 foglal helyet, mig az apa - mint garda - állva linálqatja
 a szolgája ki a vendegeket, vagy a gardas szonyoknanségis.
 Vasora előt parórást az ivással töltönek el. Inni fenekesor-
 ral Kell mindenkinek, mig csak a kedv serüfohar nem eni et.

Ulkor. már a Kajongás s dalási kedv ked labra kapni
 feladjaik a vasorát - így ej felrájban. Erelök gersti leve
 marha hússal, vagy tyúk hús leve, s étával, második
 étel savanyú habars leve s sertés hússal, végül tejbe ka-
 sa, jobb helyeken egy keves marha hús persenye vagy papri-
 kás csirke is. Értkezés után egy e kelra az asztalra tett
 üres tányérra tessék ki-ki a kisite skamára hokorú penrt-
 "a koma penrt." - A fiatalabb nők közt nőtársas mellett
 egy pár táncolnak, arsan a falus végig dalolva ténese
 kara. Megesik, hogy ilyen alkalmakor a vasorához a nők
 becsalnak egy-egy jámbor férfit, aki arsan edesden körül-
 vernek, itallal kínálgatnak, neoye vasora után nevessegy
 okáért megisparólnak. A megparóolás abban áll, hogy a
 nő a jámbor férfit elől hátsul megfogja, leülletit a szék-
 re, vagy a földre, néhány nő a lábait fogja meg, egy nő türes
 úrköt part a csikma sarkára a másit vaslaposkával
 üt reá, arsan a méltatlankodás közt hánykolódó fan-
 férfit általános kahosa közt bocsátják szabadon. Míg
 ezek bent történnel, kiint a legényiség a faluban össze ste-
 dett vagy ar udvarokon kint felejtve sejes farschakar az
 ajtóhoz vagylossák. A apudós gazda ezen külső komédia
 megelőzése szemreseböl ritkon adogat ki az ablakon ar os-
 teseltetőnek egy-egy busykos "pályin" - A keresztelési
 ünnepegyen levő nők ket heig sors visznek ebédet, "afetö-
 net" - Hét hét múltán az anya felkel is romaasszonyaival
 egyjst templomba meggy imádkozni. Csak is a templomi
 imárá's után mer ar cigyából felkelni dolozva a házából
 kimenni. Et mulsatani ezen kötelességet veretnek tarják.



A keresztelési lakomára névve a babának is kijut a sereny.
 A lakoma előt való nap korarar akant harjára essort
 meggy a kijelölt helyekre meghívni a vendégeket; minden há-
 nót kap valamit ajándékba, leginkább tojás, szallónás;
 ritkain banja meg hivogató sörtes, mert jól megparólt ko-
 sárral ser kara. A keresztelési lakoma alkalmával ö is
 kapva vendégektől "bába penrt." A templomba menis idejét
 süntsen a baba jelenti be ar egyházi emberetnek, viue magával
 ilyenkor, a "felkelő" aszony avománya folpán, a leltész veltás
 niszó stámára egy verdung palinrát, melyet el nem fogad-
 ni, nagy ser kés volna.

E. F. 000 285.

Hárosszig. A hárosszigt megsvolta előni a leány néres is
 leány néres. A falusi együgyűségben nevelkedésfiaral ember a
 proklamálás a stonyonáltat a leányos hákhoz előre be van kerítve. A leá-
 nyosanya vesz az ifjúnak -- a májra ifjúnak -- (Bmájfát majusban az
 erőtől honra a legény s a leány ablakja elé állítja cikkel) cifra elohánytar-
 tás, piros esembőkkel ékesen stáru pipát sügg hébe-hóba a kama-
 rába, is beszerezik a leányhoz egy kis kalaisra s miéres palindára.
 Termétrese dolog; akár szeresetel akár nem a fiaralob az előt
 egymást, most bele kell esniök a szerembe egymás iránt; meggen-
 lenne, ha egymás ei nem lenne meg. Az egybetelés sedintesiben
 az ifjú sküloti hárogatásokat sernel a leány skülotinél, Ripu-
 harolando, ha nem lesz-e fáradságon bírja be való a leány nőit
 kerésere nére. Kedveso válasszesien kölesönösen meghatá-
 rozzák a leány néres s eljeggyés idejét, vagyis saját lefejteset
 szerint, a kézfogót. A leányos háknál a kézfogóra előre elke-
 skülnék; étel- ital- nem ritkán muszakusrolis van gondoskó-
 va. A hák a sulando' ifju anyja maga helyet a leánykeréshez
 sküloti válass s arral egyjűt memek a kirobe. A sküloti
 arutan naoppokat kerülő, cikornyás beszédben kerdi el mondó-
 raját, melyfel idejűvetelek exeljat akasja megertetni a háriak-
 kal. De a hári gorda - a leányos apa - is kivalantostta s meghív-
 máz az ő skülotióját, a ki helyette istenigatában igy el tudja
 künni-csavarri a dolgot, hogy a leendő völegény is meggyasstony
 is majd hogy nem sirnak, mikor az egybetel késés lehetetlen-
 séget hallják bebiomnyisan. A leányt kéro' sküloti arontan
 ismeri már az efajta vökes fogasokat, hiolagen fogadja a halot-
 tákat, s' is vlyan erös támadlásokkal test bibliai eszmék felso-
 volása mellett, hogy beriedje végén diaclalmasan musat a
 két leendő párra, kikegyemáshoz kötelülnek, skülván: Ime
 Terüko városának falai is leomlónak a hangolra, mitent
 az östnekelhetes gárgái e két fiaral kört ar en stavamim ra st.
 (Megjegyzendő: Ezen sküloti beriedletet csak egyosvás tegeled-
 mével lehetne a hely ninen megörökliseni, amennyiben a talentu-
 mára büszke sküloti arokat körtés véget s se be nem isná se
 el nem beriedné.) A sok hirta vona berieduran kézetfogat-
 nak az ifjakkal, asztalhoz ülnek áldomásra is két fogoi la-
 radalomra. A legény áradja a leányhoz jezz ajándokát,
 egyéreses leendő (jezzkendő), melyany aris t pénzt; a leány je-
 dő nem ritkán selgem nyalkendőt nyújt az ifjúnak ajándokba.
 Külömben magamtól tudom, a ki többtör végetsem már skü-
 loti körtéséget, hogy a mulatóság furfangos beriedlet rendszeren
 az alkalom sküloti meggyeremseni.

Tepp nátra's urán a vendégök s mulatásig kövessék. Amul-
ságba beölelőjük az ifjakat s edényeket is.

Mikor a leány kőrös történet, ha meg tudják az a fiatalok,
előfordul a széklet s kemencsajó, törő s arkon törőnek arison,
nemelyek passzognak osztorral, mások vesztéses kolompóval s
neli végbe.

Háromszor - vasárnap - Kihirdetés után a hivogató
vagy is nevetők szerint a „mocsolya” moqporó pálerát veszt
Rexébe, sőt megja faluba, a holisak „Kihirdetés” nyitka
abból a hárból vendéget hiv kövessék s kavakol!

„Adjon Isten jó napot! En álalám siskeltesi Riggel
mesek beves s emélyet **Dudás Péter** uram ö Riggelme, hogy
szend reggel szivesen látja fiót / leányot! Levadalmára.
Részök lehet ~~egy~~ eszben, halban s murrina szoban.”

A hivogató s küvőig tegyélabb háromszor történet, mind a
Kishelyre, mer epperi s keszeri meghívás meg nem lenne elég
siskesséig adás a meghívottak részére.



A menyasszony ágját a s küvő előre napon vödök el
a nők Riser, s telen a völegényes hártok ökrös vagy lovas selenen.
A lovak vagy ökrök ^{szarvok} ~~szarvok~~ ^{szarvok} ~~szarvok~~ vanna kövessék. Nyenkor
arokban nemcsak ar dígyat, de eppelb bútorokat is s töltek
a vagyvonalabbat adni. Az ággyra s busorrd felügglő nők
alalás s mulatózással sölrik a völegény hártánál ar idős,
aron iparkodnak, hogy a völegény minel Kevesebbet alud-
hassék.

Es küvő reggelén a völegényes hártok jön a vöfény, s sós-
ló s urának a kene'snek. A sósóló lesz causán a mulatás ^{szór} ~~szór~~
feje, birája, a lakadalom sarrama alal ördő s kell hallgat-
ni mindenkinél, ö meg a helyet is olimustája a vendégeknek
s ar szálnál, ö ügget felar isalok siskolgaltrásárad, ar et Kereb
isolejere, nemcsak a vendégek, hanem a hártok is ar tusa-
sítását hallgatója. Ha a vendégek lassan gyülekeznek a vö-
fény felbörzésarost kalapban, Karijára ~~szór~~ ^{szór} ~~szór~~ ^{szór}
Kendővel segélyere meg a hivogatóban a „mocsolya”-nak.
A kene'snek murrina szóval edesgetik a vendégeket.

Mikor a völegény vendégei ösne gyűlnek, reggelizés után,
elindulnak a „jányos” (lányos) hárt fele. A menyasszony

E. 17. 000 285.

La Raisa köteleben - a kenetkeikkel együtt - bekvártelyonak
valamelyik szivetszaga haraba, onnan indul el egy hivat -
ság, élén a furfangos skóziólovál, hogy a leányt az esküvőre
kikerje

Kölesinös üdvözlés után az érkezőnek skóziólová Re-
di elmondókat:

- Azért jöttünk a Rippelmezek Rivalyá harabához, hogy kvár-
telyt kériünk messziről utató, fátart beregintőnek, ha
leminet szivesen megkalkulási kérélműnket. -

- Öigen szivesen - felel a másik skóziólo - val tessé-
nek levelei esir májonak, feltöruhaikat, arusan van ne-
künt egy füzetlen híves szobánk ide egy felóra járás-
nyira, a jó puha haron, sima jögen tessenek ova else -
félni stefeliülni ott, ha elfairadtak es kimelegedtek
arusrasban. -

Hgen fogadszatis nem kis szögget is a völegény skó-
ziólovának a fejében, ugyancsak elökelletednie elme's
fogásait, hogy nepe's a menyasszonyos hárhoz bejitsassa.

Ha a völegény skózióloja nem ilyen skernavas ember, akkor
úri levelet kerek tölök es kalogot, hogy ha kárt tenne va-
lakk, sudják kin keresni. Az úrilevel vendesen egy buty-
kos palin ka, a melyből soot isznak a menyasszony feje
vendégei, es ha jónak találják: az úrilevel helyes, a talog
adás vaqqelmarad, vaqq elussolódik.

Midön esküvőre megpirolal a harang, a völegény skó-
zióloja skej besied mellett kikeri a menyasszonyt, kis
arian a vöfény sivalmat okozó versekben elöcsüv saija
egyenként kedves övcitöl steany társaitöl selmennek
a „hisre”

A templomba kilön meg a völegény nepe, kilön a meny-
asszonyé. Esküvő után a vöfény a templomban versben kö-
sköni meg a letkes sziveségét, arusan mind a két fél nepe
együtt meg el a menyasszonyos hárhoz

A menyasszony esküvői ruháját a vaqqonossáig hasá-
vorka, de leg többnyire fehér ruhában, Roskorival a fején
skelére tüross viraggal jelenik meg a templomban, a vaqqo-
nosabb fehér fairszole tüss fejére. A völegény vaqqon kilömb-
ség nélkül megkerti völegényi ruháját, mely minden úriében
magyaros öltözet

Harclopogvatosak a menyasszony háza nála az obed, Kóvós mulla -
torás usán avólegény vendégei magokhoz véve a menyasszonyt,
elbússuznak, a leányoshait vendéget magokhoz hágyják és
avólegény háza hoz térnek.

A vőlegény szülei, valónai tart havokkal fogadják, s
ölelik Kéblőtre az új lakót, a menyasszony vőfőnye naqz
diéseketve benel veroben sterenes utaxais olról, a megnyer
menyasszony szep és jó tulajdonsairól. Eusán Kex dőlelt av -
sán meg ar igyari mulasság.

A menyasszony első dolga a beköntetés usán az, hogy
kötényet teli valja faldarabolt kalács csal és az utva -
rón, pisvarban keselkedő qperceknek és szegényseg -
nek szeto orogaszja, jelsűt annak, hogy jó szívet akar min -
denkiter viseltetni.

A lakadalmi mulasság hájós vigkedvel tart meg vasa -
ra usán is majd nem hájnalig, a mikorartán mindenk
háza ter pikenőre egy kis ideig, hogy üjjel ^{szel} erőly parhas -
sák artán a mulatorás.



* Ekiuvó usán másnap reggeli részidője hájan a mulat -
sáqban elfaradt beles alvolar Kiterai saq, lorma ébsenifel.

A menyasszonyos és vőlegényes házak nemely imponor ven -
dégei fufangos vendékedés in dísanar, valamelyik hársól
rajkos esimből. Kalács vagy egyéb saíqy tűnt el s a esin tő -
vő sevesen üqjetlen magaviselese folytán megfogatott.
Ebbőlamán per Kexkedit, Jörvény szeket vög tönörnek
a nyilt helyen. Birak, vädöl, védök toimadnak a búnyos
kört, vögre aritelen a búnyos lefejet seve seben ellapittu
sík meg. A fejet és nére seve majd nem ar egész körség talp -
ra áll, nem söröbbe sebbe ejjeli faradalommal salmassáqyal.

A lefejeendő fejet sörere hájtatók, fejere egy óriási
farekat seonnek, a höber fox palloával úgy olálba serem
ti a farekar üqjesen, hogy apróra sörök, egy kis nyomá
marad ar üresböl ar eliteltenis, de nem naqz baq, felugrit
és örömmel fut el, hogy a höber nem birta fejet levágni.
Fermi seve, hogy ar ebin felébresztett szalpra állított ne -
pesseg, is met köntny szekkel siet a lakadalmat folytatni.

A másnap lakadalom ^{arván} arkal Kex dőlit, hogy az aszaltkor
ülkesen vendégek oránára a menyasszony kalácsot és sült
küst küld, melyet kas markos legény lepedőbe kösse egy
kubón, valhailen emelve, hoz be. A reggeli usán a
* Ezen is beint dolog mainap már visskain esik meg, miq a régibb
időben elmulatoshasatan volt.

E. H. 000 285.

amennyasítany már asszonyosan felöltözköszve hozatik be a vö-
fény alá, s mutatják be. És elkerülőli a menyasszonyiságot,
a mielőtt csak az ántrolhat a fő új asszonyok a ki pénzrel
Kamára, az avégre arra alra tesszék. Itt óráig tar-
tósáncúsan ~~de~~ új asszonyok begyűlt pénz arvételeire, kama-
rába vésztik, hol a pénz megpénnyel s átadják neki, hogy
arón egy kisgyaradát Kovács Kerdjen magánnak. Erre is meg
a mulasság elart esztig, uaggonosabb halgen tovább is.

A lakodalom után harmadnapra vagy legfőbbnyire a Róvet
Rexó vasárnapjára történik a „Rállásó”. (Tulán Karlaó völna,
hogy meg nézik: nem történt-e valami baja a nőnek?) A férjek
ment nő rokonai eljönnek meglátogatni az új házas párt.
Ezt ott marasztalják, városára. Városra után minden
ki pénzbeli ajándékot ad a nő számára, az anélkül felteszties
pénzbebe seve azokat.

A „Rállásónak” az a furcsa vége szokott lenni, hogy
mihelyt az ajándék pénzrel beleset rakva, a gazdaszonyok
parancsára paprikát törnek, hogy a vendégeknek, a prüsz-
Róletó szag miatt, akár alarnak, akár nem el kell tiri-
külniük. Miután szagos nézni, mielőtt meglátogat-
nak a meg mutatni akarók, de nem maradt harnak, pedig
a háziak igen szivesen marasztalják őket. Innen
veszi eredetét azon magyar példás szó: „ki boszoltak-
^{helyesebben,}
[~~ki boszoltak~~ mondva: Riborsoltak.]

Nevezett lakodalomakon az érdekes: qerdti vagy vörka
sa leves marha hússal, Rápona sertés hússal, tejbe Ráa.
(Villát a húshoz csak a főbb embereket kapnak régebben)
Lakodalom öltözése a nőket is befolyásolja a városnapj
~~szokásait~~
ruházat.

Italáteset. Afalusi ember ki van seve azon skomori sors-
nak betegségre eseten gyászban, hogy okozerü a polai helyett, ha
lalt okozó bántás módban részesül Könyen. Ha sulyos beteg már
Korot is, az egyjegyűek gondolatosa folytan mint halatos bete-
get virasztani innend; rá nyílnak ajkát, ablakot nyarban oki
reszt a beteges a legfurammat, telben pedig fojtott levegőben
sanyak. Az ösnegyült verasztól gőze, dohanyról füstje foj-
sogatólag ^{hát} az igy is neheren telegyire, ha a sulyos beteg se-
dülés halál jönne, a udaltos öregasszonyok haldokolóni velük
s hogy szép halottlegyen belőle, fel Róvika ax állat, a párnát
Kivántják fejé alá; terméveses, hogy a tudatlanságból stár.

maxo mütsa ar elone ebredis perreiben megfozja a beseget
örökre.

Ahol meghal valaki, a halottnem konstatálja a meghalást,
s a hullát a szoba közepére állított ravaszba szokik, miután
ahoz érő által megmosatott s felöltöztetett, azután a ra-
vaszalón fehér vagy fekete lepedővel leborítják, fejénél a tűk-
ről felfele befordítják. A funerátor bejelenti a felkésítést
a halál esetet, mondván: „Veletem alászan halottunk
érkezett”. Ejjelre a kíséretben a községből a férfi kö-
könség virasköbe megy, hol az időt ennéveléssel s eszedes
belszelgetéssel töltik el. Temetésre a falu apraja s na-
gyja megszakoss jelenni. A lelkész egykétet teljes imát
mond a koporsó felett s elbúcsúztatja kedvesei s jóakari-
mát, a kántor pedig az ima előtt és búcsúzó után egy
pár verszót el énekel a kökönséggel együtt, aztán
rudakra véve a koporsót rendszeren 4 vagy 6 ember vi-
szik ki a sírköztbe éneklő közt. Itt leány gyermek
a halott, ifjú leányok, ha fű gyermek, kapadon lea-
nyok viszik a koporsót. Míg a sírba beföldelék, refor-
mátus szokásként - énekelnek, majd a lelkész vagy a
kántor tanító rövid sírbenedélkést kárpótló végzéses-
séget.



A halott el síraságnál Romikus jelenések s időt szentel
néhol elő a sírasó nő gonvessan badar beszédei miatt.
- Taj, taj! Kedves Boldi Kiszám /meglátna a Kiszám
a gyermek mellett /kedves gyermeked, meghalt apáidok!..
Azonban többnyire igaz beinát könnyek ombonara
gyász koporsóra.

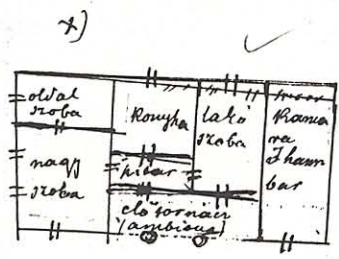
Temetés után a végzésességek névök hivatalbja behiva-
nak a szomoróssággal háza'hoz, torba. Előbb máterek-
söl majd mindenkinen küldöket a halottias házhora-
jaindelük húst, keményet, szallónát, tejét, főzeléket, st.
most viszónokni kívánják ezen szivességet. Eikeres előn
itáts szolgálatnál fel meglátásös böven, majd a leonok
szóvaltra hozásakor egyövegkoruember imára szoktja fel
az ösnegyüléket, az imát előn R ö maga mondja el fen-
hangon. Az eikeresét ennéskövel végzéses, megkövön-
ve a szivességet, vigasztalva a szomorú feleket nének
háza.

II

A nagyobb körlekedés vonalhoz közel vagy mellette lakó e fajta népén rajza. Jole sorozható ^{Fajta} Jászosi, Pálfalva, Felső, Serke, Simonyi, Harmann, Primaszeis mezőváros, Lusa.

1. Jászói nép rajza. Epiü keriseikenél legtöbbnyire a kassai, seg-tány alakot szeretik, de lakóházaik közt már sokmagas és csinos épület található. Rendesen köböl, téglából cserepárisin-olajlyjel fedésűen szeretnek építkezni és nem csak lakóházaikat építik ezen stílus sűrűmensesanyagokból, hanem a stin, márká ismét és esirn is. Belső füsd dusa fontle skóival, udvara derékával, itt-ott körkeriséssel van körülveve; díszesebb épületek előtt veggel felfele állított létrakerisest is alkalmaznak s udvar keriséseiken káros is és nagy kapukhoz vannak. ^{x)} Újabb építkezések már használatk a modernabb stíli építkezést is, s. i. s. kéles és magasabbalaki, folyosóval vagy előszornacrual ellátott a háira, az út felőre leg alább három ablakkal, mert kesső stoba-ra van felosztva az épület előréste. Ezen a stoba ablaka-in nyírtban redőny ^{salugaser} telben díszes függöny használnak.

Az ilyen módosabbak épületeiben külön van a konyha, a hálófüvés, a pisvorból nyíló hársó kamara-nak valót, lakó stoba gyönyörű kásmálján, hozzá isza obebutorozott stobának kíméletben társak. A kamara, hambahar söbbhelyen külön építik, de lakó házaikkal egy végben is lehet látni azokat. Az istálló surana a káros ^{stoba} leg végül foglaltnak helyt az udvarban. Újabb építkezéseknél a pi-cre elmaradhatatlan. Az épület előtt, az úrfel, virágos keretel díszkegnek, az úrsietl kerisémellett körre salmafán. Agardasági épületek hátsónál levő gyümölcsös keret megteheres szor-galommal ápolják. Belső hárs társasulnál a műveltebb on-sályt kezdik kövegni. Elő stobáiban találkarni, olvánt, kassint, Siffons, arany ramás tükröt, a falakon képeket, a stoba körépén fenyves arcsal ezek körül karsieket, az olda stobában az agyak társatnak. A konyhában falakra agyarna, vagy polirokon sanyják a konyhai edényeket s evő eszközöket. A mindennapi lakó stoba a régi körönséges be rendezésü, azarkal mellett a kiefalnal - sügket fele lévén teie arasztal - koskú lövrat nyírtornak. A kamaraiban rekeszes, deszka hambahar fiolokban sanyják a terményeket, ugyan csak ott találkarnak helyet a quda siet námtok s ruhafélek is. Olakban a jót és gondosan



Közel máshatár örömmel. Lovakat kitarjánk s be-
fogva csinos szerszámokat raknak rá, aromban legföbben csak
a csimerecs magyarságra ökrökön szerezik. Szekerbe fogott
ökrök stárvára piroso bójosz rálnak, a béres nyakába slax-
tosz osztorral büstken szél az ökrök előtt vagy mellett.
Fekkerrel aut kerhelni nem szerezik. Eredeti laiványt nyújt,
mindön a gazda ember kék fia be fog egy szeker alá négy
ökröt, az egyik fii az ökrök előtt. a másik a szekér után se-
szél, mindkettő kezében jó kora sűrös lepény van, a mit
csendes menis kökben elegendnek. (Japaratva kanyuk a régi
római Horác iroeren mondás az: „Beatus ille, qui sua boves
exercet =)

Juhászkarolva név. két férfiak külvárosias - és ünnepe
napokon a régi egykori ölkörködés kezdit elkapni. Hye kor a
férfiak öltözete esztendőben kerül on inni országjelöl hogy a
maioppas nabra ~~szék~~ és csökma viselőshet szorosan ragasztódnak,
fiatalabb női melvélapuran is kérésimennek ruhákak.

Hári szerei minnal ködésaitnál sajtósaagos és igen öltözeti
nállal az, hogy minden seendőiket - az esztékük astra mintha-
kar is - beendekve s pontosan végzik, annyira mintha vala-
melyik gazdasági inséket igazgatónak hallgatnának. Min-
Rajótnál a jó példák haszra jón. Egy kiváló értelemű rendes min-
Raid embert látnak ragyogósnak s boldogulni a boldogulás
célis reményében utánokkát astra. Imen arvan, egy időben
egy nente stans, ves, traggas kord, génelket. Ha valamelyikugor
földet neoppre is megvárnya, többen usána esetelekenel.
Ötrel, ha egyikü jöt selre való fat hordogás a söbli is egyjűst
meg endre fa hordogásas végess s egy egyjűst több stas méter
fat bevasarolnak. Naposimba csak aronesesbe mernek, ha
napokkal előbb felvölis tarnaik, hogy az orthon felbehaqpa-
do seendüket másnapot seheiker jözobhassa, külvöben
sestemi fele fizeseser sem megy a rögtöni mintha felvölis-
hoz. ~~stans~~ Hári mintha rendjüket megu vasainapireplom-
ba való járásra névbe is megparaják. Hye kor a tivora előni
harangorásonal keveseredménye van a seplomba egyjűstse név-
ve, de tivora usán mindenké köselesságen el sarrja vasainap
stetelést a seplomba menést. Nappali min Rajótnál reggel
ar ölban végzik el seendőiket, arvan mosakodnak sünidkor-
nak, usq reggelvétel is mennel külső mintha. Esete fele kési
öörimapolon s selben rendszeres szekes kás vágnak, hogy kevés
sakarmanyokkal gyaradástközhassanak. Hetekekis két vagy

E. 7. 000. 285

karom estei az arolaba való menetre skáinnak, hol östhangka-
tos eneket sanulnak, vagy a népkönyvtárbot könyveket visznek
slvasgatois vegest: e skerint köziöl sajás sejisön orantoból
a sankötelezettség 40-45 éves korukig tart. (Csodálatos, hogy
munkás is áldoratra kész tanisajukat meg sem méltányolja
kellő díjazásra.)

A házi iparműintézet Redvellib. A legfőbb helyen salátas-
ni parago szerszámokat, a fiasok érik a szalma körsöt; fűrésztö-
bél készítenet a gardaságkor, kosarakat, kosokat; a leányok meg-
tehesés en varrnak, kútnak, trimeznek; gazdalastronyai jó irü
eseket képesek előállítani; a jó türos, vajas galusokát, töltött
Ráposvát készítenen tudják készíteni, könyveket körül esino-
sat, gondosak.

Feltűnő az, hogy a köziöl áldorata horatálnak a nők sokkal
felette állnak a férfiaknál, nem szükkreblüköndnek annyira min-
dek. Melynek serme öttes orak oman magyarást harjuk ki,
hogy a család az a nők körül a magok kölségén ellátni ruha
nemüctel sapróbb kiadásokkal; tehát a gyakori kiadás nemi
veszi élet kombinasiójuknak; míg a férfiak esupán aradás,
vevés, gijűjés, szeres gondjaival vannak elfoglaltak a állam,
körségi seghari adót türesen kivül nem terhelődnek; így a házi
platoosság, méltánylás ^{terhesen} tömésesre burditó öniönt bennük a
vagyis egyaránt a gondja nem eljetelelnek furfangja fogója
te.

A Kender mindkétbani, műi igen jóiasak, szivésnd, pamutot is
használnak sa oxines vektor vasknak skövésben messeret.
Készítnekapi alsó ruhajok ilyen magok ábrak skövésvevény
viskonból készül. Munkásidőben a férfiak ruhakara ing, bő
selegkosni ganya, csárma, mellény, s ezen kabát skönyű ka-
lap.

Első módjuk általában tisztességesnek mondható; évesben, wás
ban szeremetrendes sassoni; hámbár jobban skamarajokban
a búka, es series húsias érnék.

Nyelvi kifejezésre nézve az irában iparoknak a riava-
kat helyesen leírni; de bevérdjőkben a palóiros hangjejeisnek meg
vannak nyoma; emyji, innya skök, ar avók, éont ragok inni
divnak, jüt, jüt fele többes ige ragok, lyuk, tyuk, gyuk, lyit
mondanak p. o. haljuk, lojújuk, agyuk, kerülyük, /iaj is: kerü-
jük, vegyűjünk, merűjünk, a, l-hangos elhangva). Általában je-
dlig figyelmekki kezdene a skavak helyesebb készítésre.

2. Népszokásait főbb vonásaiban aronos az első részben le-
írt népszokásokkal. Kereskedés, házaság, temetés majd nem
astertint meggy vegbe. Házasági lakodalomokat a mass

nap reggelén sokolt lefejérés - farkas törés - helyess a hajnal
 tűzet: jóvájár; mely igaz törésénél, hogy reggel skalmából tűzet
 gypj tanak sa magasan emelkedő lángok körül kéne szó mel-
 les jóvájár néhányan a tanerót, a mely kapra s remesztő
 világosságra a többi pihenő lakodalmasok ijedten ébrednek
 fel sarrán magukhoz jöve felkészkülnek a lakodalom tovább
 folytatásához.

Tíz nap mulasságos a fiatalok összehívásán három
 napján szoktal ket, három napig tartani. Kézenkor a ke-
 nés az a legények fíresit, arélelmet a leányok hordják össze.

A főnök hátra nézve a legények steányok bizonyos ajándé-
 kot hordanak annak, a ki szobájait felajánlja nekik. A lea-
 nyok, fonással, női akással, mese seggéből bevérd halgatói
 val, a legények környá közzé adolái val, mese halgatói-
 sal töltik idejüket



A disznóvágás érdekes immen bővebben ismertetésünk. Ezt mi-
 vel a Rialvini stán közt közt vendégseg nem szokos lenni, ~~szokos~~
 nissa Rialvini stán vendégsegnek nevezik, hol a jó barátok is kö-
 mák gyűlnek össze. Tíz és tizenöt napon s estén a gazdaszony
 söt, borsot, mákot főret, e közt közt ölyan örömet ad a hol-
 napi naphoz a kiesinyelnek, hogy meg ejjel is alig tudnak
 pihenni miassa. Reggel beállit kenses esközökével a Roma-
 nival meg akkor is neki illik a napi bajos Kovás, ha a házi gar-
 da költömb kenses, vagy nyelvölön, „pintet” volna. Egy két kom-
 kedbeli ember kinal a híros lefozni s miután egy kis gyomor-
 erősítőt bevesse közt közt erővel véget vevnek a híros életének.
 A híros halálát sivalhódására a gyermek népseg is előskalad-
 sa perisclimél segitnek a skalma tűzet szítani, ez a ca-
 san kapnak az ölygen vart disznófület, majd a nagy szabbá
 meg isalmi iparkodt a kenses arálrat, hogy a series farkas
 ellopja. Ha susa ten a disznó, ebből arisan nagy neveség
 kerekedik. A gyermek világ egész even az örömmel emle-
 geti a disznó perisclimél élményeit, mely először a tor-
 nalis érdekesebb. Mielön a series felbonnatott, befordjad
 a házba, már akkorra a gazdaszony reggelire elkezdte
 a frisziben süvőre vart és máját sabbót jó úrú falatoronak
 mindnyáján. Eután a jelentevő népseg felvált a napi mun-
 kához; néhány aszony a romphához, néhány a series bel tiszt-
 tításához, a kenses másodmagával a híros és az ir fejtegetése

A Kolbász Réstiszégek ott vannak. Estere mindenesek kérték
 van a maga dolgával. Hosszú évekkel serényen szép fehér ab-
 rossákkal, a Román, kolonok, jó barátságok városá-hoz ösre-
 hívattak. A garda palin káival - melyet, hogy csúszkosabb
 legyen kívünel mérsékeltforralnak ösre - olykor borral kínálga.
 Parórai ivás után feladja a gondokasszony a Követ Ajúk his levele,
 forma mártást a húshoz, savanyú levele friss sertés hússal vagy
 e helyett leggyakrabban a hit-neves tölött Rápostát, má-
 kos vagy süros gubát, hurkát, Kolbászt, persenyét savanyú bor
 káival, exellával vagy veres Rápostával, nichol meg adnak
 fel máloskalácsot, almás, süros rezes + s lepényt is. Vege kosza
 min is a süves kínálgaságnak, tréfas enyelgő berednek.
 A gardasszonyok még feloldalról hallgatják, hogy miként nyilat-
 kosnak kézikis menyekről, nemelyile el is busít, mikor va-
 lamelyik tréfas ferfi, ha már jobblátás so nem chat, reifogja
 a Réstiszeménre, hogy nem jó, még ki nem magyarázza, hogy
 azért nem jó, mert nem bír emmi. A jó kedvre hangolt hentes
 koma meg valóig dicseget, hogy ^{magy magy} onalónal alig van kütömb
 hentes a faluban, a tréfas garda oda oról: hai meg én? - no,
 meg Román uram - felela hentes, - hai ar egy hárfi? - Feltja
 tovább a garda, - no meg ar is, ha gyja helyben a dischó
 hentes, mire alaktinossa lesz a jó inü Rakra gis. Vason-
 ra után beferezőre néhány notára gyújtanak, arusan megkö-
 stömve a háriak okvességét vátolnak stéjjel. A hentes koma
 romban stersóimaira nem alad, mert máir ar még illik, hogy a
 háriak elduggják, oráberelik, hogy csak reggel jójjön megke-
 resni, mert most a sok lim-lom körs nem okadnak reá:
 így arán a hentesnek meg még másnap reggel is ki jut a
 joból. Neveeres, hogy másnap a dischó sovos háriol kös
 solót: hurkát, Kolbász ofrishist kiütölnel jó embereit
 net; a mi aronban kölsönfejében szolost esni.

Az innepékhöz, kütönösen Karáison, hiszies spünkösi
 innepékhöz mindig méltó készületet tartanak. A nők a család
 kápt ruháit megújítják, a orohálat kiris kütiják, rendbe
 stélik, kalácsos sütnek, csiga stéskais készítenek.
 Ünnap estején böjös eledelt adnak asztalra városá-hoz, arusan
 enkednek s egy innepékhöz készíto imás felolvasnak. Ünnap
 első s másod napján sakarosan kövörködve mindnyájan
 elmennek a templomba, csak a másodit nap délisánján en-
 gednek a fiatalok magolnak egy kis vidám saigt, amikor
 danolgasnak s van olyan is már kövörkük, a ki zene esz.

Közt harminál s mutasságyúkat a helygatóságra nekve. Kellenes-
se'seznik.

A városi jótételek - főjótételek! - nap-nap után maradókik
a fiaralság köréből. Az öregbét gondok, telketestlen szemé-
szel, minden salpalasnyit sirt felfognak művelés alá, s így
a fiaralságnak nincs helyük a labda káshor, s eke' zéshez s
exiraris segebb városi jótételek, melyek régebben elvonnak.

A Kukonira füstös és soltfornás is meglehetősen szerez-
nek a nép életben. Kukonira füstös kor dalolás közt min
Kálkodnak össze gyűlve a fiaralok, kik köztül egyik vagy
másik „maszkará”-nak öltözik, a férfi nő ruhába, a nő fer-
fi ruhába (er utóbbi esettel esik meg) s minit isolegen, is mere-
den utazók kövönselek be. A színesz teher séggel bírós
annnyira elvatorasajok benedjőket, hangolok, magok sor-
rásat, hogy nem ritkán minit fáradt utasok jó városá-
ban révesülnek a harial máskorok részverje folypan; Ak-
kor a falusi színesz jölkösz, elröhögő magis, a kövönsegy
felismeri sálatános karaj közt rohangját meg és iszöggel
feketitit be az arca. Soltfornás nőt összejöveteleből áll.
Munka után jön a vendégség, hol a városi leveles főszerep
viszi.

A joggyakorlasot kövön ügyeiben többnyire alkormány -
szerepen szerezik végenni a kövönsegy gyűlésbe való össze hívása
val. A bírós végzését - peresügyeknél - ritkán eset, hogy a perle-
kedők fellebbeznek. Tellemto esemnek voltam egyszer tanúja.

Egy gorda öt forintra tett büntetve, hogy szomszéd jára veneledes,
a megbüntetés neje a büntetés pénzt magára váltatta a bírósok
elvinni, hogy ő meg az elöljárókat október le erenítésel teler-
- Akkor edes feleségem - szökt a garda - hat forintot az ügyét,
mert amásit öt forint a te benedek miatt len letartva. A nő-
szós fogadott, csakugyan férje oravan merint kardoskodá-
sien őt is háromra forintra büntették. - Nem sajnálom
nőla a nő nyugodtan - csak hogy elmondhattam a magam-
més elöljáró uramnak.

A falu kövön gardasági színesz ügyeit, a törvény bírós
biztak; ez dolgotra se' evense a mindentki érdekelő szemelőis
saxio szabályzatot, a kövönsegy elvőt kijáratas végen felol-
vassa s érvenye emelteni.

Népkis. A templomba járásra, de leginkább a sakramentumi
szertartásra sokan adnak, sokan tulajdonosnak. A férfiak vi-
gyakorva járkoznak egyházi előzői hívasalba - presbiterre - jumi.
Tölleket akadasson köcsöl olyan is aki hevet keres a jó ügy hára
moxolrásain minikálkodni s fondorokodásai neheren ellen sulyor-
hasor, de akadnak oly kiváló tehetségűek is köztük, akik a közőn-
ség jól nemisálmóssá, bámulandó minikát bír veghez vinni
a köző művelődés ügyéért. Szelkesere e nép büszke, és sokas sara.

A babona sehívsében megesik, hogy a fondorokodón csakalmi
szerepek ügyes bevételeire egyes csodás dolgokat is bossorkány
sesteket ar örögebbet elhisznek, mint a tehen megronásait,
a gyermekok megigérésit, a szentgyörgy és lucra éjjeli csodákat,
a karsya-veső éjgány aszony jóvenlölésit, de a már ügyes és
szakmájában tudós tanítót által vereseti fiasalobbjai, mint
kik a természet erőttel saját közőkhöz kéllőleg ismeresek, ki
nevetik őket, s balgaságitkat helyes névessék elöadással
járkoznak elhíntesni. A régibb időben a napfoggyarokia-
sairól azt hitték, hogy a "morkolab" ezimegés és hogy a bossor-
kány, meg az ördög fekete mauska kéjében vagy nyúl alakban
szokott megjelenni. A "rossza veső" t ha valami elvenett tárgy-
kell kurasni, elcsúve háználjók némely santhasaslan vev-
asszonyok. Az átkozódásnak, káromkodásnak jelentősé-
get nem tulajdonosnak, az egyházi esküvölő rávas záig gya-
nijába esik elöször. A olykor láshatí bolygó fény usani
pént vagy kincs kurasos kinevetik.

A babona nevetéggessé veséleire névve érdekes adomának
volsam közzvetlen szemlélője. Egy fiasal gorda embert apó-
sa, anyósa a háznál levő sváb bogarak mian nem tudtak
éjjelre hálaóra megmarasztalni. Múdon megpuadtak, hogy a
sváb bogarak alkalmatának közősai veges nemakarnalok éjjel-
re megronadni, panasolnak, hogy nem tudják mitjék szél
ni é rit bogarak elvirhisásának, s kértél min világlarón
embereit, sanaisoljon nekik valamit elvenrésökres.

- Ha csak az a baj - völs avó - aron könyvi segeteni. Ha
kötégető köldös jön lisztes sarisznjával, adjanak neki egy
jó rál finom liszest, ami köze elöbb kés sváb bogarak dug-
jónak be, arusan hallgassak meg, mit mond a köldös a liosa
elfogadása után. És ügy törtens; a két sváb bogar a kol-

dus a ristiknyijába jurosi mihamár, amélkül, hogy a kol
dus esse verse volna ^{avolat} az adon lész körs. A sváb bogaras
akomban ^{a házból} nem tünnek el, sőt nap-nap után jobban szapo-
rodnak. Adamto alkalommal szemé~~re~~re versettek vejt-
nek a hasátsalan ajándakot, minn olyan, amely őt a meg
jobban szaporoduan a rovarok.

- Hais - kérdé a vö - meghallgassék-e, mit mondan
a kapontisz és a verseletor a koldus? -

- Igen-válaszolnak - azt mondta, hogy adjon Isten
exerannyt! -

- No lassal, - hais már akkor kéi exerrel is több len
arossa a sváb bogaral - válaszolt kacraqua ar elmés
vö.

Stelle mi seheség setin seiben salátkornak körsök olya-
nok. Kik kösa verseket, enel is főfeny verseket képesek kési-
seni.



Bukás & János, mikályfa
Kusi nép háza.